

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Iacobi Philippi Tomasini Sancti Georgij ab Alga Venetiarum Canonici Secularis De Donariis ac Tabellis Votivis Liber Singularis

Tomasini, Giacomo Filippo

Vtini, 1639

XVIII. Vota pro Patria, pro Imperio, pro Ciuibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13253

CAPVT XVIII.

Vota pro Patria, pro Imperio, pro Ciuibus.

Nihil patriæ amore gratius. ut rectè Poeta, *Dulcis amor patriæ*. Huius enim beneficijs Cicer. auctore maximis obligati sumus, in quam tanta est vis & naturæ propentio, ut Ithacam illam in asperissimis scopulis tamquam nidulum affixam sapientiæ exemplum Vlysses immortalitati antepoñeret, cuius hæc ad Circem verba apud Aristotelem Lib. 11. Oecon. Cap. penultimo: *nihil sibi dulcius videri posse, quam patriam incultam, & asperam*. Nec iniusta Virgij querela:

Nos patria fines, & dulcia linquimus arua.

Quare non immeritò pro ea conferuanda Vota quædam cæteroquin ab humanitate aliena facta leguntur, inter quæ primum sibi iure vindicat locum, omnis posteritatis memoria dignum M. Curtij Votum. De quo Liuius noster Lib. VIII. Eodem anno seu motu terræ, seu qua vi alia, forum medium ferme specu vasto collapsum in immensam altitudinem dicitur; neq; eam voraginem coniectu terræ, cum pro se quisq; gereret, expleri potuisse prius, quam Deum monitu quæri captum, quo plurimum populus Ro. posset. Id enim illi loco dicendum vates canebant, si Remp. Romanam perpetuam esse vellent. tum

M. Cur-

M. Curtium, iuuenem bello egregium, castigasse ferunt dubitantes, an ullum magis Romanum bonum, quàm arma, virtusq; esset. Silentio facto, templa Deorum immortalium, quæ foro imminet, Capitoliumq; intuentem, & manus nunc in Cælum, nunc in patentem terræ hiatus ad Deos manes porrigentem se DEVOVISSE: equo deinde quàm poterat maximè exornato insidentem armatum se in specum immisisse, donaq; ac fruges super eum à multitudine virorum ac mulierum congestas; lacumq; Curtium non ab antiquo illo T. Tattij milite Curtio Metio, sed ab hoc appellatum. Ita equitis sui, ut eleganter Minucius Felix vel mole, vel onere hiatum profundæ voraginis cognavit. Equitem verò pro Equo non sine exemplo dixit ille, quod latius probat Macrobius Lib. vi. Cap. x. & Gellius Lib. xviii. Cap. v.

Formulam huiuscemodi deuotionis tradidit Iosephus Scaliger in Coniectaneis ad Varronem de Lingua Latina:

IANE, IOVIS PATER, MARSPITER, QVIRINE,
 IASES, DIVI NOVENSIDES, DII INDIGETES:
 DIVI, QVORVM EST POTESTAS POPOLI ROMANI
 QVIRITVM, MEIQVE, DIIQVE MANES, SVB VOS
 FLACCO, VENERORQVE: VENIAM PETO,
 OBSECROQVE, VTI POPOLO ROMANO QVIRITVM
 VITAM SALVTVMQVE PROSPERETIS. VTI EGO
 AXIM PRÆ ME FORMIDINEM METVMQVE OMNEM,
 CELESTIVM INFERNVMQVE OMNIVM DIRAS,
 SICVTI VERBIS NVNCVPASSO: ITA PRO REPOPUBLICA
 POPOLI ROMANI QVIRITVM, VITAM SALVTVMQVE
 MEAM DIIS MANIBVS, TELLVRIQVE DEVOVEO.

Aliam nobis innuit Nonius ex Æneade L. Attij, ubi Decium filium exemplo patris se pro patria deuouentem introduxerat. Verba sunt:

Patrio exemplo me dicabo: animam deuorabo hostibus.

legendum deuotabo. Aliam formulam dedit idem:

Te sanctè venerans precibus inuicte inuoco,

Portenta ut populo patriæ verrunces benè.

Romanæ constantiæ nihil cedit Græca, quam Plutarchus
 in

in Parallelis memorat. Ad Celenas Phrygiae urbem hiatus terra cum aqua illuc ortus, auctoram domus una cum habitatoribus in profundum abrepta sunt. Midas autem Rex oraculo accepto, si preciosissimum iniceret, fore ut hiatus coiret, auro argentoque, iniectis nihil profecit. Anchurus autem Mida filius cogitans pretiosius anima humana esse nihil in vita, amplexu dato genitori & uxori suae Timotheae, eques in hiatus sese deiecit. Cum autem in se coiisset terra, auream Midas in eo loco posuit. Aram eamque manu, tangens Ioui Ideo consecrauit. Mitto cetera extremae pietatis in patriam argumenta, quae humanam propè fidem excedunt. Romanos die tertia, ab Anni initio pro uniuersa ciuium salute cum precibus vota fecisse, certum est. Quale ob ciues seruatos votum olim Conuenis:

I	O	V	I.	O.	M
	O	B.	C.	S.	
		S.	S.		
V.	S.	L.	M		

Cui nil cedit alterum pro salute Coloniae, & ordinis Decurionum, populi que Ioui Custodi & Conseruatori oblatum, quod in basi Statuae legitur Tuderti in pariete Templi D. Fortunati:

P	R	O.	S	A	L	V	T	E
C	O	L	O	N	I	A	E	.
E	T.	O	R	D	I	N	I	S
D	E	C	V	R	I	O	N	V
M.	E	T.	P	O	P	V	L	I
T	V	D	E	R	T	I	S.	I
O	V	I.	O	P	T.	M	A	X
C	V	S	T	O	D	I.	C	O
C	O	N	S	E	R	V	A	T
O	R	I	Q	V	O	D.	I	S.
S	C	E	L	E	R	O	S	I
S	I	M	I.	S	E	R	V	I
P	V	B	L	I	C	I.	I	N
F	A	N	D	O.	L	A	T	R
O	C	I	N	I	O	.	D	E
D	E	F	I	X	A.	M	O	N
O	M	E	N	T	I	S.	O	R
D	E	C	V	R	I	O	N	V
M.	N	O	M	I	N	A		
N	V	M	I	N	E.	S	V	O.
E	R	V	I	T.	A	C.	V	I
N	D	I	C	A	V	I	T.	E
T.	M	E	T	V.	P	E	R	I
C	A	V	I	T.	E	T.	M	E
T	V.	P	E	R	I	C	V	L
O	R	V	M					

CO-

COLONIAM. QVOQVE. LIBERAVIT
 L. CANCRIVS. CLEMENTIS. LIB
 PRIMIGENIVS
 SEX. VIR. II. AVGVSTALIS. ET. FLAVIALIS
 PRIMVS. OMNIVM. HIS. HONORIBVS
 AB. ORDINE. DONATVS
 VOTVM. SOLVIT

Imò aliquando pro salute Imp. Status, Ciuitatis, Tauropo-
 lium factum indicat Inscriptio ex Pierfonio à Grutero allata:
 PRO. SALVTE. IMP. ANTONINI. GORDIANI
 PII. FEL. AVG. TOTIVSQUE. DOMVS. DIVINÆ
 PROQUE. STATV. CIVIT. LACTOR. TAV
 ROPOLIVM. FECIT. &c.

Pro salute pariter Imperij Romani, & virtute Legionis Albæ
 Julię.

L. O. M.
 ET. CONSESSVI. DEO
 RVM. DEARVMQUE
 PRO. SALVTE. IMPERII
 ROMANI. ET. VIRTUTE
 LEG. XIII. G. SVB. M. STATIO
 PRISCO. CONSVLE. DE
 SIGNATO. DEMONSTR
 IPSIS. A. Q. VAS. A. P. E. R. I. E. N.
 DAS. PER. L. AVRELV M
 TROPHIVM. PO
 NENTI. SIGNVM. IO
 VIS. ET. ARAM. P. S. F.

Hoc non prætereundum, Lacedæmones ad bellum profe-
 cturos Musis sacrificasse, ut Musarum beneficio rei benè ge-
 stæ memoria apud posteros conseruaretur.

CA.